

Skydd för tumlare i Östersjön

Tumlaren är listad i EU:s habitatdirektiv samt i nationella rödlistor i flera EU-länder. Den skyddas också av UNEP:s överenskommelse om bevarande av småvalar i Östersjön, Nordostatlanten, Irländska sjön och Nordsjön (ASCOBANS). ASCOBANS har signerats av de flesta länder kring Östersjön. ASCOBANS åtgärdsprogram för tumlare i Östersjön (Jastarniaplanen) innehåller rekommendationer för bevarande av tumlare i Östersjön, inklusive akuta forskningsbehov. En grupp experter från Östersjöländerna, Jastarniagruppen, träffas en gång om året för att utvärdera vilka framsteg som gjorts i implementeringen av åtgärdsprogrammet samt för att utarbeta råd till Östersjöländernas regeringar.

Projektpartners

Sverige: Kolmårdens Djurpark (koordinator), Naturvårdsverket, AquaBiota Water Research (underleverantör för projektadministration)

Finland: Åbo Yrkeshögskola, Miljöministeriet, Särkännemi Äventyrspark

Polen: Universitetet i Gdańsk, Institutet för Meteorologi och Vattenförvaltning, Miljödepartementet

Danmark: Danmarks Miljöundersökningar, Skog- och Naturstyrelsen

Estland, Lettland och Litauen medverkar i projektet genom underleverantörer som ansvarar för underhåll av tumlarklickdetektorer i sina respektive vatten.

Tyskland samarbetar med SAMBAH. Oceanografiska museet i Stralsund driver projektet som finansieras av tyska miljödepartementet inom ramen för deras nationella program för övervakning av tumlare.

Kontaktinformation för SAMBAH

Projektledning

Kontakta oss på: info@sambah.org

Kontaktinformation för SAMBAH i Sverige

Mats Amundin, forskare på Kolmårdens Djurpark

E-post: mats.amundin@kolmarden.com

Telefon: 011-24 90 18, 0705-47 04 27

Adress: 618 92 Kolmården

www.sambah.org

SAMBAH

Passiv akustisk
övervakning av
tumlare i Östersjön

SAMBAH är ett internationellt projekt som finansieras av LIFE+. Projektet involverar alla EU-länder kring Östersjön och dess målsättning är att säkra bevarandet av tumlare i Östersjön.

Varför?

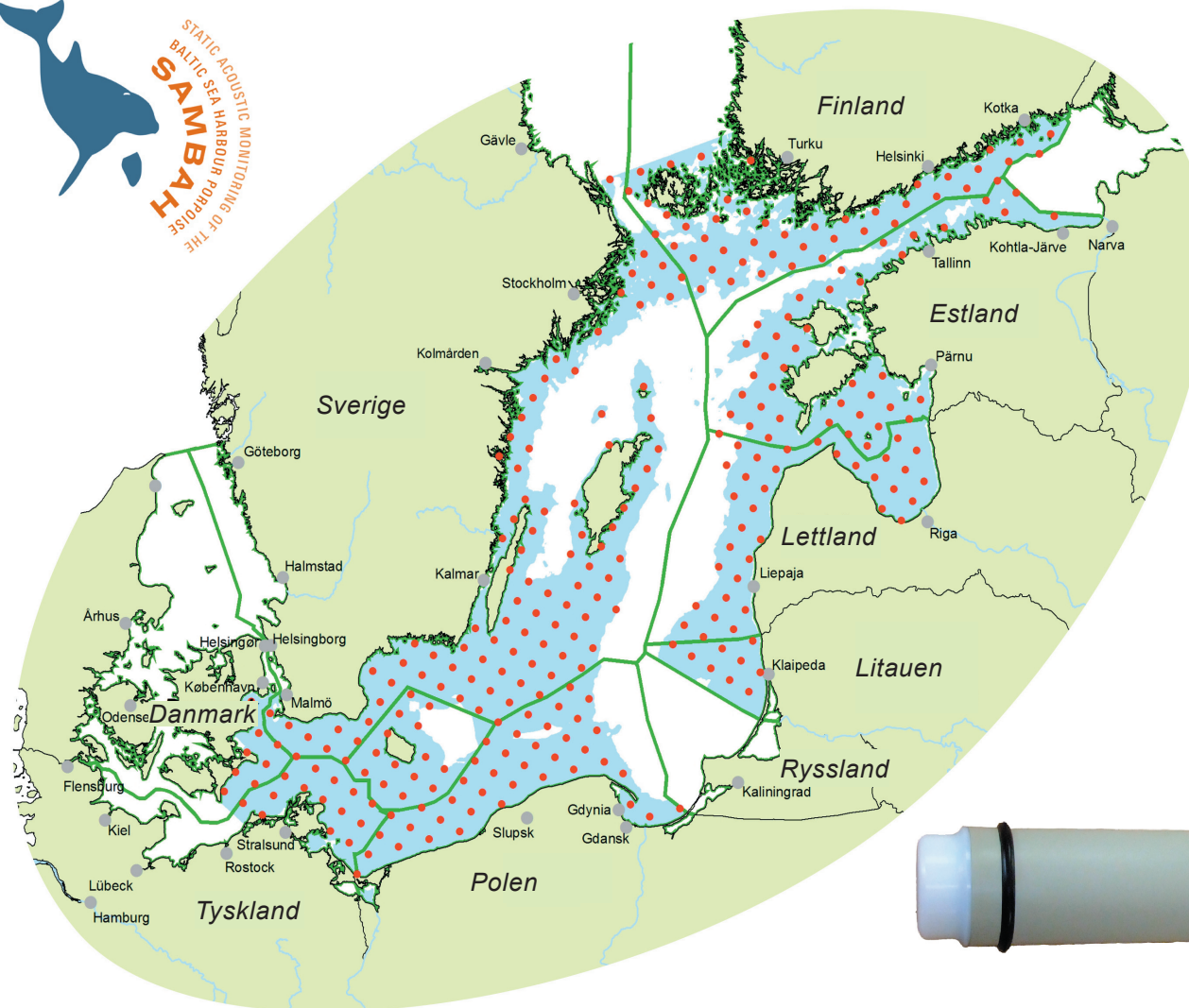
Underpopulationen av tumlare (*Phocoena phocoena*) i Östersjön är liten och har minskat drastiskt under de senaste årtiondena. Den anses nu vara akut hotad. Kunskapen om östersjötumlar är dock otillräcklig; särskilt saknas information om eventuella kumulativa effekter av hot och problem, samt om populationens geografiska utbredning.

Bristen på kunskap om antalet djur och deras krav på livsmiljön gör att det är svårt att vidta effektiva åtgärder. Det finns därför ett akut behov av att samla in data om populationens storlek och utbredning, samt om hur dessa faktorer varierar över tiden.

Målsättningarna med SAMBAH är att:

- 1) Uppskatta östersjötumlarens beståndstäthet och antal samt ta fram utbredningskartor,
- 2) Identifiera områden som kan vara särskilt viktiga för östersjötumlar, respektive områden med förhöjd risk för konflikter med mänskliga intressen,
- 3) Öka kunskapen om östersjötumlar hos politiker, tjänstemän inom den marina sektorn, intresseorganisationer och allmänhet, samt
- 4) Utarbeta rekommendationer för kostnadseffektiv, storskalig övervakning av tumlarpopulationer med låg beståndstäthet.

Resultaten från SAMBAH bör utgöra viktiga underlag för att anvisa skyddsområden för tumlare inom Natura2000-nätverket samt vidta ytterligare relevanta bevarandeåtgärder.

Hur?

Klickdetektorerna som används inom SAMBAH kallas för C-PODs. De detekterar och loggar tumlarens ekolokaliseringsskick inom en radie på ungefär 100 m. Genom att analysera data från de 300 klickdetektorerna kommer man kunna beräkna tumlarnas beståndstäthet och antal i studieområdet. S.k. habitatmodellering kommer att genomföras för att identifiera viktiga områden och tumlarens krav på livsmiljön.

Var?

Studieområdet sträcker sig från undervattensryggarna vid Darss och Limhamn i sydväst till och med Ålands skärgård i norr. Detektorerna finns i vatten mellan 5 och 80 m djup.

När?

Omkring 300 tumlarklickdetektorer kommer att sättas ut i studieområdet med början i januari 2011. De kommer att ligga kvar till havs till och med december 2012. Data kommer att analyseras under 2013 och 2014, och projektet avslutas i december 2014.

Hur du kan hjälpa till

300 tumlarklickdetektorer kan verka många, men i ett så stort studieområde kan förlusten av en enda detektor kraftigt reducera kvaliteten på de data som samlas in. Vi ber dig därför att se efter våra C-PODs! Om detektorn sitter fast vid sin boj och sitt ankare, låt den vara. Men om du hittar en detektor på en strand eller flytande vid ytan, ta hand om den och kontakta oss! Undvik att fiska och framförallt att tråla nära detektorerna. Du hittar vår kontaktinformation på baksidan av denna folder.